

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

v tomto čísle vás zavedeme do hlubin oceánů, na střechy domů, mezi oblaka i na oběžnou dráhu. Tam všude totiž zavítala fantazie geoinženýrů, kteří se snaží vyzrát na negativní důsledky změny klimatu pomocí vědeckotechnických „vychytávek“. Jinými slovy: co kdybychom otravné skleníkové plyny pěkně uklidili pod zem nebo pod hladinu, a nadměrné sluneční záření zase šikovně odrazili zpátky do vesmíru, respektive mu v atmosféře trochu „přistříhli paprsky“? Řadu podobných návrhů, jimž se věnujeme v hlavním tématu, můžeme odmávnout jako neškodné sci-fi báčorky; mějme však na paměti, že spoustu zdánlivě fantaskních nápadů lidstvo uskutečnilo jednoduše proto, že (technicky) mohlo.

Jelikož ale jsme, jak nám před lety zatweetoval jeden novinář, „pozitivní sluníčkový časopis“, v dalších textech vás naplníme když ne rovnou nadějí, tak alespoň pocitem, že „TO má cenu“. Dominik Grohmann ve svém praktickém koutku připomene, že se zahradičením nemusíte čekat na jaro a že pokud chcete bydlet přírodně, stačí začít „patlat“. Petra Němcová doporučuje v zahraničí fungující možnosti komunitní energetiky, které by vzaly vítr z plachet argumentům, že musíme těžit uhlí i za limity, abychom udrželi zaměstnanost. Mikuláš Černík nás zavede do berlínských ulic, které v lednu žily protestem proti intenzivnímu konvenčnímu zemědělství: „Rád chodím na velké demonstrace, protože jich není mnoho. Nabíjeji totiž optimismem a sounáležitostí.“ Polský ochránce zvířat Paweł Rawicki se nám svěčují: „Skvěle mi ale bylo, když jsme zastavili výstavbu nové obří kožešinové farmy pro 200 000 norků poblíž Wrocławu.“ Jiné než geoinženýrské přístupy systémového řešení ekologických problémů pak připomínáme ve vzpomínce na Josefa Vavrouška i v návrhu filosofické koncepce Ústavy Země Josefa Šmajse.

A pokud toho dobrého i zlého budete mít nad hlavu, vyrazte do Poodří, které prozkoumal náš nový stážiista Martin Pavelka.

Jarní rozlet přeje
Vít Kouřil

24| **Minizahrádka po celý rok**

foto: Chris Radcliff

44| **Spiknutí jako kráva**

foto: James Loesch

obsah

TÉMA

- 5| **Josef Patočka, Renata Svobodová**
Geoinženýrství: poručíme světlu, dešti
Představujeme vám technologickou spásu, která vyřeší změnu klimatu.
- 10| **Štěpán Jindra**
Dřevní tisíciletí geoinženýringu
S inženýrskými zásahy do planetárního ekosystému jsme začali už pradávno.
- 13| **Vojtěch Pelikán**
Environmentalismus je mrtev...
... ať žije neoenvironmentalismus! Odhodte sentiment, pány planety jsme my.
- 15| **Kateřina Rezková**
Co o Zemi vlastně víme
Jaká je naše Země – nekonečně odolná, nebo nadměru křehká?

SERIÁLY

- 18| **Martin Pavelka**
Sněženky a bobří – potulky krajiny Poodří
Něco pro milovníky (přírodního) minimalizmu a rozjímavých scénérií.
- 22| **Jan Miessler**
Po pomalém jídle pomalé zprávy
Pomalá žurnalistika nabízí alternativu, nikoli však spásu.
- 24| **Dominik Grohmann**
Minizahrádka po celý rok
Zpěstřovat jídelníček si můžete celoročně. Ptáte se jak?
- 26| **Petra Němcová**
O co jde ve sporu o limity těžby
Kde hledat naději na prosazení ekologické a sociálně citlivé energetiky?
- DROBNOHLED**
- 30| **Tereza Konrádová**
Střihněte si půst
Půst může léčit nejen jednotlivce, ale i celou společnost.

- 33| **Nafiz Ahmed**
Kam zmizelo globální oteplování?
Na takzvanou „přestávku“ v globálním oteplování můžeme zapomenout.
- 35| **Jiří Jeřábek**
Zelené hřebíky do rakve
Nedávno vydaný *Atlas tabáku* nenechává na kouření nit suchou.
- 37| **Mikuláš Černík**
Wir haben es satt
Jedna menšina dala v Berlíně hlasitě vědět, že něco není v pořádku.
- 39| **Pavel Šremer**
Josef Vavroušek: vizionář udržitelnosti
Vavrouškova uvědomělá skromnost je i dnes naléhavým poselstvím.
- 40| **Rozhovor s Pawłem Rawickim**
Musíme probudit skrytou empatii vůči zvířatům
S polským ochráncem práv zvířat o boji proti velkochovům a zvířecím farmám.
- 42| **Josef Šmajš**
Filosofický koncept Ústavy Země
Právo na existenci a vlastní vývoj musíme přiznat celé Zemi.
- KULTURNÍ ZAHRAIDA**
- 44| **Lucie Sovová**
Spiknutí jako kráva
Podle filmu *Cowspiracy* je velkochov zvířat původcem environmentálního zla.
- 46| **Simona Horká**
Až voda z moří vyleje se
Co spojuje grónské Thule a polynéský ostrov Tuvalu?

ROZHOVOR

- 48| **Rozhovor s Karlem Hudcem**
Vůči prognózám jsem ostražitý
S nestorem české ornitologie o stavu ptačího i lidského společenství.